

'De grutto redt het niet in de huidige landbouw, en de boer ook niet'

DOOR BOUKE POELSMA

Als klein kikkerlandje kunnen we de wereld helemaal niet voeden. Met de invoer van enorme hoeveelheden olie, kunstmest en bestrijdingsmiddelen produceren we nog steeds minder dan een half procent van het voedsel in de wereld. Maar inmiddels gaat ons landbouwsysteem daardoor wel gepaard met een enorme ecologische voetafdruk en we vernielen onze bodems en biodiversiteit." Hoogleraar trekvoegecologie Theunis Piersma pleit voor een landbouwsysteem met meer aandacht voor natuurlijke processen. "De zoektocht naar natuurinclusieve landbouw is in volle gang."

Wat is het ideaalplaatje?

"In de basis moeten we loskomen van olie en bestrijdingsmiddelen. Bulkproductie voor de exportmarkt is niet dé weg richting de

INTERVIEW Theunis Piersma

Hoogleraar trekvoegecologie Theunis Piersma is kritisch op de wijze waarop Nederlandse boeren met hun grond omgaan. Toch gloort er volgens hem een 'waanzinnig perspectief'.

toekomst. Het is zaak in te zetten op bodemherstel en biodiversiteit, zodat de boeren meer verdienen en de wereldhandel minder verdient. Steeds meer mensen zijn zich daarvan bewust, ook boeren. Ik had niet gedacht dat ik dat nog zou meemaken. Er gloort een waanzinnig perspectief."

Wat zijn de kansen van weidevogels?
"Voor kemphanen en watersnip-

pen zal Nederland niet snel geschikt meer worden. Van de kievit en vooral de grutto verwacht ik dat zij sneller reageren op verbeterde bodems als gevolg van natuurinclusieve landbouw, als we meer aandacht besteden aan het behulpzame bodemleven, geen bestrijdingsmiddelen gebruiken en zuiniger omspringen met water. De gruttipopulatie bestaat nu nog uit 55.000 tot 60.000 dieren en loopt ieder jaar met 6% terug. Met de kievit gaat het momenteel nog harder."

Wat zegt dat?

"Dat we op moeten schieten om de boot niet te missen. We hebben het over een landbouwprobleem, niet over een weidevogelprobleem. De grutto vertelt ons hoe het met ons boerenland gesteld is. Het is een echte Nederlandse boerenvogel, deze grutto's zijn hier ontstaan en 85 tot 90% van deze populatie broedt in ons land.

FOTO: ANNE VAN DER WOUDE

Theunis Piersma

Dat is uniek. De grutto kan in mijn ogen model staan voor het type landbouw waar onze maatschappij behoefte aan heeft. Eigenlijk zou LTO de grutto in haar logo op moeten nemen, als symbool voor een toekomst met gezonde voeding en meer biodiversiteit. Als we niet uitkijken, is de grutto straks verdwenen."

Of is er uitsluitend een toekomst voor weidevogels in kerngebieden?
"Weidevogelkerngebieden vind

ik een voorbeeld van een 'defensieve' aanpak. Maar tegelijk is het zo dat de weidevogels daar hebben overleefd. We hebben een type landbouw gecreëerd waarin weidevogels het gewoon niet reddend, en de meeste boeren ook niet. Zolang het een overgangsmaatregel is, valt er wel wat te zeggen voor kerngebieden. Op dit moment kunnen we ook niet zonder, er is nog geen alternatief."

In hoeverre bedreigen roofdieren en ganzen weidevogels?

"Weidevogels hebben geen last van ganzen. In de omgeving van het Friese Workum zie ik ze zonder problemen naast elkaar leven. Vossen zijn een ander verhaal, maar wat wil je, als wij vossen zo faciliteren? Feitelijk helpen wij ze de winter door met de vele weggroepbosjes en de aangeschoten ganzen en verkeersslachtoffers. We moeten het de vos moeilijker maken."